

A2025. évi
rendes, levelező,
külső és tiszteleti
tagok

*A VII. Kémiai Tudományok
Osztálya
rendes tagok*

HOHMANN JUDIT

Hohmann Judit Bólyon született 1957-ben. 2019 óta az MTA levelező tagja. A Szegedi Tudományegyetem Gyógyszerésztudományi Karán a Farmakognózi Intézet egyetemi tanára, a HUN-REN—SZTE Biológiai Aktív Természetes Vegyületek Kutatócsoport vezetője. Szakterülete a természetes hatóanyagok kutatása.

Levelező taggá választása óta újabb növényi és gombaeredetű szekunder metabolitokat írt le, meghatározta a vegyületek szerkezetét és farmakológiai hatását. Jelentős eredményeket ért el a magasabb rendű növény- és gombafajok kémijának feltárása terén. Az általa felfedezett vegyületek a gyógyszerkutatás ígéretes molekulái. A levelező tagság elnyerése óta 71 tudományos közleményt publikált.

AJÁNLÓK:

Blaskó Gábor, az MTA rendes tagja, Kémiai Tudományok Osztálya
Görög Sándor, az MTA rendes tagja, Kémiai Tudományok Osztálya
Hudecz Ferenc, az MTA rendes tagja, Kémiai Tudományok Osztálya
Perczel András, az MTA rendes tagja, Kémiai Tudományok Osztálya

KESERŰ GYÖRGY MIKLÓS

Keszérő György Miklós Budapesten született 1967-ben. Az MTA levelező tagja, a HUN-REN TTK Gyógyszerinnovációs Központjának igazgatója, a Nemzeti Gyógyszerkutató és Fejlesztési Laboratórium vezetője. Szakterülete a gyógyszerkémia.

Levelező taggá választása óta (2019) új, irreverzibilisen kötődő fragmenseken alapuló módszereket dolgozott ki gyógyszerjelölt molekulák azonosítására. Kiemelkedő eredményeket ért el a G-fehérje-kapcsolt receptorokat célzó bitopikus ligandumok fejlesztése területén, amely új lehetőségeket nyitott a molekulák farmakológiájában és hatásmechanizmusuk vizsgálatában. A Koronavírus-kutatási Akciócsoport tagjaként meghatározó szerepet vállalt a pandémiás gyógyszerellátás biztonságának megteremtésében és új hatásmechanizmusú antivirális szerek kutatásában. 2020-ban Gábor Dénes-díjban, 2022-ben Széchenyi-díjban részesült. 2023-ban az Academia Europaea tagjává választották.

AJÁNLÓK:

Hargittai István, az MTA rendes tagja, Kémiai Tudományok Osztálya

Huszthy Péter, az MTA rendes tagja, Kémiai Tudományok Osztálya

Iván Béla, az MTA rendes tagja, Kémiai Tudományok Osztálya

Náray-Szabó Gábor, az MTA rendes tagja, Kémiai Tudományok Osztálya

Perczel András, az MTA rendes tagja, Kémiai Tudományok Osztálya

NYULÁSZI LÁSZLÓ

Nyulászi László Budapesten született 1957-ben. Az MTA levelező tagja. A BME Szervetlen és Analitikai Kémiai Tanszékének egyetemi tanára, kutatóprofesszor. Szűkebb szakterülete a gyógyszerkémia, a főcsoportbeli elemek kémiája, a számítási kémia.

Levelező taggá történt megválasztása (2019) óta folytatta a foszfor- és szilícium-tartalmú konjugált rendszerek vizsgálatát. Az elmúlt hat évben 33 közleménye jelent meg zömében Q1-es folyóiratokban. A hattagú gyűrűs foszfabenzolok kémiájában alapvető az anilinalóg inverz polaritású 2-amino-foszfabenzol kötő szerkezeti vizsgálata (*Angewandte Chemie*, 2021), és az ötértékű foszfort tartalmazó rendszerek hatékony fluoreszcenciáját leíró munka (*Chemistry*, 2020), illetve a triazafoszfol/diazafoszfol cikloaddíció/cikloreverziós átalakulás (*Chem. Comm.*, 2022), valamint az 1,3-benzoxafoszfol csökkent reaktivitását értelmező mechanizmusának vizsgálata (*Organometallics*, 2021).

AJÁNLÓK:

Hargittai István, az MTA rendes tagja, Kémiai Tudományok Osztálya

Hargittai Magdolna, az MTA rendes tagja, Kémiai Tudományok Osztálya

Huszthy Péter, az MTA rendes tagja, Kémiai Tudományok Osztálya

Pálinkás Gábor, az MTA rendes tagja, Kémiai Tudományok Osztálya

Pukánszky Béla, az MTA rendes tagja, Kémiai Tudományok Osztálya

*A VII. Kémiai Tudományok
Osztálya
levelező tagok*

FÁBIÁN ISTVÁN

Fábrián István Debrecenben született 1956-ban. Az MTA doktora (2002), a Debreceni Egyetem egyetemi tanára. A HUN-REN—DE Összetett Homogén és Heterogén Fázisú Kémiai Reakciók Mechanizmusa Kutatócsoport vezetője. Fő tudományos témája a környezeti kémiában, biológiai rendszerekben és ipari technológiákban jelentős, összetett redoxireakciók mechanizmuskutatása (*Inorg. Chem.*, 2009, 48, 1763; *J. Haz. Mat.*, 2020, 382, 120988; *Inorg. Chem.*, 2022, 61, 2319; *J. Haz. Mat.*, 2023, 447, 130794).

Kutatócsoportját nemzetközi szinten az oldatfázisú reakciókinetika kiemelkedő műhelyének tartják. Jelentős eredményeket ért el a funkcionizált aerogélapapú nanokompozitok terén. Diszperz rendszerekben lejátszódó folyamatok kinetikáját modellező egyedi eredményei orvosi és ipari szempontból fontos aerogélek szintézisét segítik elő (*Carbohydr. Polym.*, 2018, 188, 159; *Acta Biomater.*, 2020, 105, 131; *ACS Appl. Nano Mat.*, 2020, 3, 195; *Appl. Surf. Sci.*, 2023, 611, 155622). 179 közleményére (IF = 630) 4009 független hivatkozás érkezett, h-indexe 38. A European Colloquium on Inorganic Reaction Mechanisms konferenciasorozat alapítója. Fontos kutatásokat végez ipari partnerek részére. Hat évig az MTA elnökség választott tagja, nyolc évig a Magyar Kémikusok Egyesülete Intézőbizottság tagja volt. A Debreceni Egyetem rektora volt 2010—2013. Elismerései: Alexander von Humboldt-ösztöndíj, Vasile Goldis Western University (VGWU): aranyérem, Polányi-díj, Akadémiai Díj. A Delhi School of Professional Studies and Research és a VGWU díszdoktora. Az áltudományok elleni fellépés egyik legaktívabb hazai képviselője. Iskolateremtő munkássága kiemelkedő a reakciókinetika és az aerogélek területén (22 PhD-hallgató témavezetője).

AJÁNLÓK:

Hargittai István, az MTA rendes tagja, Kémiai Tudományok Osztálya

Hudecz Ferenc, az MTA rendes tagja, Kémiai Tudományok Osztálya

Iván Béla, az MTA rendes tagja, Kémiai Tudományok Osztálya

Joó Ferenc, az MTA rendes tagja, Kémiai Tudományok Osztálya

Pálinkás Gábor, az MTA rendes tagja, Kémiai Tudományok Osztálya

KÓNYA ZOLTÁN

Kónya Zoltán Budapesten született 1971-ben, 2011 óta az MTA doktora. A Szegedi Tudományegyetem Alkalmazott és Környezeti Kémiai Tanszékének tanszékvezető egyetemi tanára, az SZTE Környezettudományi Doktori Iskola vezetője, az SZTE tudományos és innovációs rektorhelyettese. Az MTA Fizikai-kémiai Tudományos Bizottság elnöke. Szűkebb szakterülete a határfelületi fizikai kémia és nanotechnológia, illetve a környezeti kémia.

Tudományos munkájának kiemelkedő eredménye, hogy a határfelületi jelenségek fizikai kémiájának megértésén alapuló szemléletmódot honosított meg az anyagtudományi kutatási gyakorlatban. Ezen megközelítéssel különféle anyagú (pl. szén, fémek, oxidok, nemesfémek) 1D- és 2D-nanostruktúrákkal a részecskék tervezett és irányított szintézisét és funkcionálizálását valósították meg. Eredményeit szakterülete vezető folyóirataiban publikálta, pl. *Angewandte Chemie*, *JACS*, *Surf. Sci. Rep.*, *Science Adv.*, *ACS Nano*, *Nanoletters*. Kutatásaiból 13 szabadalom született, melyek közül néhányat a gyakorlatban is megvalósították (pl. funkcionálizált szén nanocsövek előállítás, nanoméretű vasrészecskék felhasználása környezeti remediációban). Kónya Zoltán munkássága során >500 SCI-folyóiratban jelent meg közleménye, összesített impaktfaktora >2000, független hivatkozásainak száma >12 500, h-indexe 60. Témavezetésével 29 PhD-disszertáció született. Elismerései: Polányi Mihály-díj, Pungor Ernő-díj, Gábor Dénes-díj, Magyar Érdemrend tisztikeresztje kitüntetés. 2023 óta tagja az Academia Europaeának.

AJÁNLÓK:

Bíró László Péter, az MTA rendes tagja, Fizikai Tudományok Osztálya

Dékány Imre, az MTA rendes tagja, Kémiai Tudományok Osztálya

Penke Botond, az MTA rendes tagja, Kémiai Tudományok Osztálya

Pukánszky Béla, az MTA rendes tagja, Kémiai Tudományok Osztálya

SZALAY PÉTER

Szalay Péter Szentesen született 1962-ben. 1985-ben az Eötvös Loránd Tudományegyetem vegyész szakán szerzett diplomát. 1999 óta az MTA doktora. Az ELTE Kémiai Intézetének egyetemi tanára. Szűkebb szakterülete a kvantumkémia és az elméleti molekulaszpektroszkópia.

Meghatározó szerepet játszott egy olyan számítási módszer kifejlesztésében és alkalmazásában, amellyel igen pontosan ki lehet számítani kis molekulák szerkezeti paramétereit, spektroszkópiái és egyéb tulajdonságait. A nemzetközi szakirodalom szerint ez az utóbbi évek legjobb és könnyen alkalmazható módszere. Kidolgozott egy módszert kis molekulák és gyökök termokémiai paramétereinek minden eddigénél pontosabb kiszámítására. Eljárásával bonyolult molekulaszpektroszkópiái problémákat oldott meg a ketenilgyök, az ózon, az etilén, DNS-építőkövek és dimerjeik esetében. A szakirodalomban számításait referenciaként használják, ezekhez hasonlítják a különböző módszerekkel kapott eredményeket. Számításai alapján külföldi szerzők újramérték és helyesbítették a HCCO-molekula kísérleti színképét, melyben a mérések során egy gerjesztett állapot helyét hibásan állapították meg. Közleményeire összesen tízezer hivatkozást kapott. Több Nobel-díjas társaságában egyedüli magyarországi tagja az International Academy of Quantum Molecular Sciencesnek, emellett az Academia Europea és a European Academy of Sciences and Arts tagja. A Magyar Kémikusok Egyesülete elnöke, az Európai Kémikus Egyesület Végrehajtó Bizottságának tagja. Széchenyi-díjas.

AJÁNLÓK:

Császár Attila, az MTA levelező tagja, Kémiai Tudományok Osztálya

Hargittai Magdolna, az MTA rendes tagja, Kémiai Tudományok Osztálya

Náray-Szabó Gábor, az MTA rendes tagja, Kémiai Tudományok Osztálya

Sohár Pál, az MTA rendes tagja, Kémiai Tudományok Osztálya

A VII. Kémiai Tudományok

Osztálya

külső tagok

KOLOSSVÁRY ISTVÁN

Kolossváry István Budapesten született 1963-ban. 2000 óta az MTA doktora. A Biokol Research, Acton, Massachusetts, USA vezető kutatója. Szűkebb szakterülete az elméleti kémia.

Legfontosabb tudományos eredményei közé tartozik egy vibrációs analízisen alapuló számítási módszer makrociklusos molekulák és flexibilis fehérjehurkok konformációs viszonyainak feltérképezésére. A módszert beépítették a biomolekuláris szimulációkban és a gyógyszerkutatásban széles körben használt Schrödinger- és Amber-programcsomagokba. Több mint egy évtizedet töltött a DE Shaw Research-nél, ahol részese volt a korszakalkotó molekuladinamikai szoftver, a Desmond és a speciális szuperszámítógép, az Anton létrehozásának, amellyel a csapat elnyerte a Gordon Bell-díjat. Módszerfejlesztési eredményeit széles körben alkalmazzák, amit több mint 10 000 független irodalmi hivatkozása is igazol.

AJÁNLÓK:

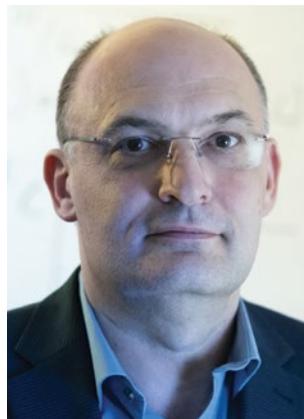
Horvai György, az MTA rendes tagja, Kémiai Tudományok Osztálya

Huszthy Péter, az MTA rendes tagja, Kémiai Tudományok Osztálya

Keserű György Miklós, az MTA levelező tagja, Kémiai Tudományok Osztálya

Náray-Szabó Gábor, az MTA rendes tagja, Kémiai Tudományok Osztálya

NAGY ZOLTÁN KÁLMÁN

Nagy Zoltán a romániai Nagyváradon született 1969-ben. Arvind Varma Professor of Chemical Engineering a Purdue Universityn, West Lafayette, Indiana, USA, egyetemi tanár a Loughborough Universityn, Loughborough, Leicestershire, Nagy-Britannia. Szűkebb szakterülete a matematikai modellezés, modern mérésfeldolgozás és műszer kifejlesztés, valamint számítógépes folyamatirányítási módszerek kidolgozása és alkalmazása komplex vegyipari és gyógyszeripari folyamatok optimalizálására és irányítására.

Nagy Zoltán a folyamatos gyógyszergyártási és kristályosítási technológia világ-szintű szakértőjeként és nemzetközi úttörőjeként ismert. Kutatása az ipari digitalizációs rendszerek fejlesztése terén több innovációt eredményezett, amelyek széles körben kerültek alkalmazásra világszerte, vezető gyógyszeripari cégekben. Több mint 200 tudományos cikket publikált, 8255 hivatkozással (h-index: 41). Kutatása több nemzetközi díjat eredményezett, számos nagyszabású kutatási tervet vezet, 165 meghívott előadást tartott világszerte, 5 nemzetközi szabadalma van, két céget alapított, és 56 PhD-dolgozatot vezetett. A magyarországi és erdélyi magyar egyetemi oktatás és kutatás folyamatos támogatója.

AJÁNLÓK:

Huszthy Péter, az MTA rendes tagja, Kémiai Tudományok Osztálya
Marosi György, az MTA levelező tagja, Kémiai Tudományok Osztálya
Szente Lajos, az MTA levelező tagja, Kémiai Tudományok Osztálya

VÉRTES ÁKOS MIHÁLY

Vértés Ákos Mihály Budapesten született 1952-ben. 1985-től a kémiai tudomány kandidátusa, 2001 óta az MTA doktora. George Washington University, Washington, District of Columbia, USA professor emeritusa. Szűkebb szakterülete az ultraérzékeny bioanalitikai módszerek kidolgozása és alkalmazása biológiai, kémiai és orvostudományi problémák megoldásában.

Tömegspektrometriás módszereket fedezett fel egyedi sejtek metabolikájának természetes környezetben való feltárására és működő biológiai szövetek molekuláris leképezésére. Ezek az úttörő módszerek lehetővé tették számos biológiai probléma, például a biológiai nitrogénmegkötés, egyedi sejt szinten történő vizsgálatát, és neuropeptidok egy idegsejten belüli eloszlásának feltárását. Tudományos eredményeit szakfolyóiratokban megjelent több mint 200 cikkben közölte ($h = 55$, ISI Web of Science). Az USA-ban 19 elfogadott szabadalom társhelftalálója. 2013-ban az USA National Academy of Inventors (NAI) és 2022-ben az American Association for the Advancement of Science (AAAS) tagjává választotta.

AJÁNLÓK:

Perczel András, az MTA rendes tagja, Kémiai Tudományok Osztálya

Sohár Pál, az MTA rendes tagja, Kémiai Tudományok Osztálya

Szente Lajos, az MTA levelező tagja, Kémiai Tudományok Osztálya

A VII. Kémiai Tudományok

Osztálya

tiszteleti tagok

BEZHAN CHANKVETADZE

Bezhán Csankvetadze (Chankvetadze) Ropotiban, Georgiában (korábbi nevén Grúzia) született 1957-ben. PhD-fokozatát 1985-ben szerezte meg. 2009 óta a Georgiai (korábbi nevén Grúz) Tudományos Akadémia tagja. A Tbiliszi Állami Egyetem professzora. Szűkebb szakterülete a királis elválasztások fejlesztése.

A műszeres analitika, a klinikai gyógyszeranalitika, a gyógyszermetabolizmus, az aszimmetrikus katalízis szakértője. Kutatási területe az enantiomerek elválasztása és a királis elválasztások mechanizmusának felderítése. Konceptiót dolgozott ki poliszacharid-alapú királis szelektorok előállítására. Felderítette az enantiomerelválasztás mechanizmusát kapilláris elektroforézisben és kapilláris elektrokratográfiában. Elsőként alkalmazott poliszacharid-alapú királis szelektorokat HPLC-ben. Kidolgozta és bevezette a széles körben gyártott és alkalmazott Lux királis állófázis családot. Több mint 300 közlemény, 13 szakadás és egy könyv szerzője. Idézettsége több mint 14 200, h-indexe 67.

AJÁNLÓK:

Felinger Attila, az MTA rendes tagja, Kémiai Tudományok Osztálya

Görög Sándor, az MTA rendes tagja, Kémiai Tudományok Osztálya

Huszthy Péter, az MTA rendes tagja, Kémiai Tudományok Osztálya

MTA